

Prienik laserového svetla cez membrány erytrocytov

Peter Bališ , Libuša Šikurová , Peter Slezák

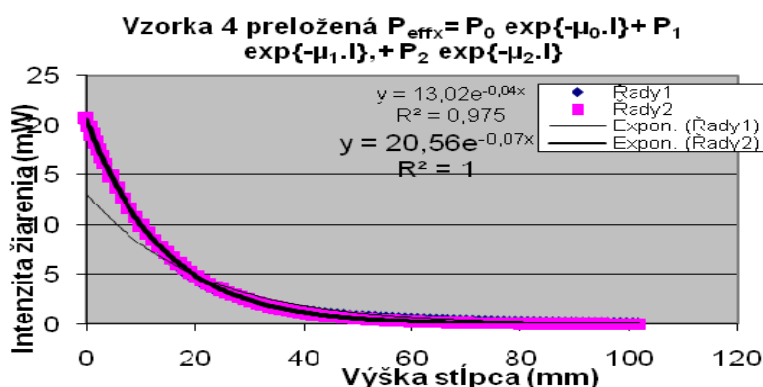
Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK, Mlynská dolina, 842 48 Bratislava,
e-mail: piotr.balis@gmail.com

Na počiatku Boh stvoril Slnko a jeho svetlo využívali pre liečebné účinky už starovekí Egypťania, Indovia a Gréci. Moderná fototerapia sa začala formovať začiatkom roku 1899, kedy prvýkrát Niels Finzen úspešne liečil lupus vulgaris ožarovaním UV svetlom [1]. Výskum v tejto oblasti pokročil, a najnovšie sa využívajú lasery vo všetkých smeroch medicíny od chirurgie až po psychológiu. Laserové svetlo, ktoré sa predovšetkým aplikuje, je vo VIS (400–800 nm) a blízkej IR (800–1200 nm) oblasti. V oblasti 600–800 nm dosahuje najväčšiu penetračnú hĺbku. Pri tejto vlnovej dĺžke (λ) preniká epidermou 65–77 % a subcutaneou 17–21 % laserového lúča [2]. Pri prieniku laserového svetla biologickou vzorkou dochádza k nasledovným optickým javom: absorpcii, rozptylu, transmisii, odrazu a lomu.

V našej práci sme preskúmali prienik laserového svetla cez suspenziu membrán erytrocytov (ghosts), príprava podľa Hanahanu a Ekholma [3] s drobnými úpravami. Použili sme kontinuálny laser Nd:YAG (532 nm, 30 mW) a diódový laser (630 nm, 50 mW). Ožarovanie bolo kolmé na vzorku ghosts, a preniknuté hodnoty žiarivého toku $P(l)$ boli zmerané v hĺbke l pod povrchom vzorky v centrálnej osi laserového lúča. Teplota vzorky sa nemenila počas merania ($22 \pm 0,1$) °C. Namerané hodnoty P (Obr.1) sme v súlade s Bouguer-Lambert-Beer vzťahom fitovali exponenciálnou závislosťou od l [4]:

$$P = P_0 \exp\{-\mu_0 l\}$$

P – výkon žiarenia, ktoré preniká do vzorky pre $l \rightarrow 0$, μ_0 – úbytkový koef., l – výška (hĺbka) vzorky. $\delta = 1/\mu_0$, δ – penetračná hĺbka. Pre $\lambda = 532$ nm je $\delta = 20,83$ mm, $R^2 = 0,9667$ a $\lambda = 630$ nm – $\delta = 25,37$ mm, $R^2 = 0,9678$. Predpoklad väčšieho prieniku laserového svetla $\lambda = 630$ nm je splnené. Na obr. vidieť posunutie uvedeného (jednoexponenciálneho) fitu a nameraných hodnôt, čo mohlo byť spôsobené niekoľkonásobným odrazom. Preto sme namerané hodnoty $P(l)$ preložili krivkou tvaru $P = P_0 \exp\{-\mu_0 l\} + P_1 \exp\{-\mu_1 l\} + P_2 \exp\{-\mu_2 l\}$. Pre $\lambda = 532$ nm sa hodnota vylepšila na $R^2 = 0,9932$ pre $\delta = 14,71$ mm.

Hodnoty žiarivého toku P v závislosti od výšky stĺpca suspenzie erytrocytov pre laserové žiarenie s $\lambda = 532$ nm.

[1] Jirsa, M. *Sborn.lék.*, **1996**, 115–135.

[2] Javůrek, J. *Fototerapie Biolaserem L.M.B.Grada Publishing 1995*, 201.

[3] Hanahan, D.J.; Ekholm, J.E.: *Methods in Enzymology*, **1974**, 31, 168–177.

[4] Šikurová, L.; Habodászová, D.; Gonda, M.; Waczulíková, I.; Vojtek, P. *Laser Physicis* **2003**, 217–221.